

**БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра сучаснай беларускай мовы**

Анатацыя да дыпломнай работы
**УСТАРЭЛАЯ ЛЕКСІКА
Ў МАСТАЦКІМ ПРАЗІЧНЫМ ТЭКСЦЕ
(НА МАТЭРЫЯЛЕ ТВОРАЎ У. АРЛОВА)**

ІМБРА-ПРЫМАВА Аляксандра Мікалаеўна

Навуковы кіраўнік:
кандыдат філалагічных навук,
дацэнт С. А. Важнік

Мінск, 2017

РЭФЕРАТ

Аб'ём працы складае 56 старонак, два дадаткі (18 старонак), 42 выкарыстаныя крыніцы.

Ключавыя словы: архаізмы, гістарызмы, ідыястыль, пісьменнік, тыпалогія, устарэлыя лексічныя адзінкі.

Прадмет даследавання – функцыянаванне ўстарэлых слоў.

Аб'ект даследавання – архаізмы і гістарызмы

Мэта даследавання: ахарактарызаваць устарэлую лексіку ў творах Уладзіміра Арлова; прааналізаваць, як выкарыстоўвае архаізмы і гістарызмы У. Арлоў у апавесцях “Дзень, калі ўпала страла”, “Сны імператара” і апавяданнях “Міласць князя Гераніма”, “Тры мужы спадарыні Дамінікі”.

Крыніцазнаўчая база – творы У. Арлова; этымалагічныя слоўнікі беларускай мовы; гістарычныя слоўнікі беларускай мовы; “Слоўнік архаізмаў і гістарызмаў” С.М. Струкавай, “Тлумачальны слоўнік беларускай мовы ў пяці тамах” пад рэдакцыяй А.Я. Баханькова, П.М. Гапановіч, М.П. Лобана.

Метады даследавання – параўнаўчы аналіз, класіфікацыя, тыпалагізацыя, сінтэз, метады сістэмнага падыходу.

Навізна атрыманых вынікаў – разгледжана ўжыванне ўстарэлай лексікі пісьменнікам У. Арловым. Уплыў на беларускае маўленне ўласнага ідыястылю аўтара, ужыванне аўтарам сінтаксічных архаізмаў.

Сфера прымянення – матэрыялы даследавання могуць быць выкарыстаны ў вучэбным працэсе.

РЕФЕРАТ

Объём работы 56 страниц, два приложения (18 страниц), 42 использованных источника.

Ключевые слова: архаизмы, историзмы, идиостиль, писатель, типология, устаревшие лексические единицы.

Предмет исследования – функционирование устаревших слов.

Объект исследования – архаизмы и историзмы.

Цель исследования: ахарактеризовать устаревшую лексику в произведениях Владимира Орлова; проанализировать, как использует архаизмы и историзмы В. Орлов в повестях «День, когда упала стрела», «Сны императора» и рассказах «Милость князя Геранима», «Три мужа госпожи Доминики».

Источниковедческая база – произведения У. Орлова; этимологические словари белорусского языка; исторические словари белорусского языка; «Словарь архаизмов и историзмов» С.М. Струковой, «Толковый словарь белорусского языка в пяти томах» под редакцией А.Я. Баханькова, П.М. Гопоновича, М.П. Лобана.

Методы исследования – сравнительный анализ, классификация, типологизация, синтез, метод систмного подхода.

Новизна полученных результатов – рассмотрено употребление устаревшей лексики писателем У. Орловым. Влияние на белорусскую речь идиостиля автора.

Сфера применения – материалы исследования могут быть использованы в учебном процессе.

ABSTRACT

The amount 56 of work is making up pages, including two applications, 42 used sources.

Key words: archaisms, historicism, identity, writers, typology, obsolete lexical units.

The subject of the research is the functioning of obsolete words.

The object of research – archaisms and historicisms

The purpose of the research: to characterize obsolete lexicon in the works of Uladzimir Arlou; To analyze how the archaisms and historicisms of U. Arlou are used in the story "The Day When the Arrow fell" and in other works.

Sourcebook – works by U. Arlou; Etymological dictionaries of the Belarusian language; Historical dictionaries of the Belarusian language; "Dictionary of Archaisms and Historisms" S.Strukavai, "Explanatory Dictionary of the Belarusian language in five volumes" edited by A.Y. Bakhankov, P.M. Gapanovich, M.P. Loban.

Methods of research – comparative analysis, classification, typology, synthesis, system approach method.

Novelty of the received results – the use of obsolete lexicon by the writer U. Arlou. Influence on the Belarusian speech of his own ideastyle of the author.

Scope of application – research materials can be used in the educational process.